

Univerzitet u Zenici
Pedagoški fakultet
Odsjek: Matematika i informatika
Zenica, 23.09.2013.

Pismeni ispit iz predmeta Linearna algebra

Bitna napomena: Svaku formulu koju mislite koristiti, u sva 4 zadatka, obavezno napisati, kao i značenja simbola iz formule. Ispit pisati isključivo hemiskom olovkom plave ili crne tinte. Prije rješenja prepisati postavku (tekst) zadatka.

1. Neka je $\mathcal{V} = \mathbb{R}^n$ i neka je $(a_1, a_2, \dots, a_n)^\top$ fiksirani vektor iz $\mathcal{V}$. Dokazati da je familija svih elemenata $(x_1, x_2, \dots, x_n)^\top$ iz $\mathcal{V}$ sa osobinom $a_1x_1 + \dots + a_nx_n = 0$ vektorski podprostor prostora $\mathcal{V}$. Drugim riječima da je

$$\mathcal{M} = \{(x_1, x_2, \dots, x_n)^\top \in \mathcal{V} \mid a_1x_1 + \dots + a_nx_n = 0\}$$

vektorski podprostor od $\mathcal{V}$. Odrediti bazu i dimenziju ovog podprostora.

2. Posmatrajmo vektorski prostor $\text{Mat}_{m \times n}(\mathbb{R})$ svih $m \times n$ matrica. Pokazati da je funkcija definisana sa

$$\langle A, B \rangle = \text{trag}(A^\top B)$$

unutrašnji (skalarni) proizvod na prostoru $\text{Mat}_{m \times n}(\mathbb{R})$.

3. Posmatrajmo sljedeći skup od tri vektora

$$\left\{ x_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, x_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, x_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

(20%)(a) Koristeći standardni unutrašnji proizvod u $\mathbb{R}^4$ provjeriti da li su ovi vektori međusobno ortogonalni.

(50%)(b) Pronaći nenula vektor x_4 tako da je $\{x_1, x_2, x_3, x_4\}$ skup međusobno ortogonalnih vektora.

(30%)(c) Pretvoriti dobijeni skup u ortonormiranu bazu za $\mathbb{R}^4$.

4. Zadana je linearna transformacija $T : \mathcal{P}_2 \longrightarrow \text{Mat}_{2 \times 2}(\mathbb{R})$:

$$T(p) = \begin{pmatrix} p(0) & p(-1) \\ p(1) & p(2) \end{pmatrix}.$$

Prikažite transformaciju T u paru standardnih baza (drugim riječima odredite matricu koordinata od $T \in \mathcal{L}(\mathcal{S}, \mathcal{S}')$) u odnosu na par $(\mathcal{S}, \mathcal{S}')$, gdje su $\mathcal{S}$ i $\mathcal{S}'$, redom, standardne baze za $\mathcal{P}_2$ i $\text{Mat}_{2 \times 2}(\mathbb{R})$, te mu odredite po jednu bazu za jezgru i sliku. Da li postoji polinom $q \in \mathcal{P}_2$ takav da je

$$T(q) = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 4 \end{pmatrix} \quad (\mathcal{P}_2 \text{ je prostor polinoma stepena } \leq 2).$$

Zadaci su skinuti sa stranice pf.unze.ba/nabokov.
Za uočene greške pisati na infoarrt@gmail.com

(#) Neka je $V = \mathbb{R}^n$ i neka je $(a_1, a_2, \dots, a_n)^T$ fiksirani vektor iz V . Dokazati da je familija svih elemenata $(x_1, x_2, \dots, x_n)^T$ iz V sa osobinom $a_1 x_1 + \dots + a_n x_n = 0$ vektorski podprostor prostora V . Drugim riječima da je

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in V \mid a_1 x_1 + \dots + a_n x_n = 0 \right\}$$

vektorski podprostor od V . Otkriti dimenziju i bazu ovog podprostora.

fj

Prijetimo se:

Neprazan podskup $\mathcal{P}$ vektorskog prostora V je podprostor od V ako i samo ako

(A1) $x, y \in \mathcal{P} \Rightarrow x + y \in \mathcal{P}$;

(M1) $x \in \mathcal{P} \Rightarrow \alpha x \in \mathcal{P}$ za $\forall \alpha \in \mathbb{R}$

Pa pokažimo da vrijede osobine (A1) i (M1).

Izaberimo proizvoljne elemente $\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{pmatrix} \in \mathcal{M}$ i $\alpha \in \mathbb{R}$. Tada

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_1 + y_1 \\ x_2 + y_2 \\ \vdots \\ x_n + y_n \end{pmatrix}. \text{ Uvedimo oznake } a = \begin{pmatrix} a_1 \\ a_2 \\ \vdots \\ a_n \end{pmatrix}, x = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}, y = \begin{pmatrix} y_1 \\ \vdots \\ y_n \end{pmatrix}.$$

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in \mathcal{M} \Leftrightarrow a_1 x_1 + \dots + a_n x_n = 0 \Leftrightarrow a^T \cdot x = 0$$

$$\begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{pmatrix} \in \mathcal{M} \Leftrightarrow a_1 y_1 + \dots + a_n y_n = 0 \Leftrightarrow a^T \cdot y = 0$$

$$a^T x + a^T y = 0 \Leftrightarrow a^T (x + y) = 0 \Rightarrow x + y = \begin{pmatrix} x_1 + y_1 \\ x_2 + y_2 \\ \vdots \\ x_n + y_n \end{pmatrix} \in \mathcal{M}$$

Prena tome vrijedi (A1)

$$\alpha \cdot x = \alpha \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \alpha x_1 \\ \vdots \\ \alpha x_n \end{pmatrix}$$

$$a^T x = 0 \Rightarrow a^T \alpha x = 0 \Rightarrow \alpha x \in \mathcal{M} \text{ vrijedi (A1)}$$

Da bi odredili bazu i dimenziju napišimo $\mathcal{M}$ u drugacijem obliku

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in V \mid a_1 x_1 + \dots + a_n x_n = 0 \right\} = \left\{ \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^n \mid a^T x = 0 \right\}$$

$$= \left\{ \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^n \mid \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & \dots & a_n \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} \right\} =$$

$$= \ker \left(\begin{bmatrix} a_1 & a_2 & \dots & a_n \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \end{bmatrix} \right).$$

Prena tome $\mathcal{M} = \ker(A)$ gdje je $A = \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & \dots & a_n \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \end{bmatrix}$.

Znamo da ^{kolone iz} opšteg rješenja od $\ker(A)$ formira bazu za $\ker(A)$. ^{Pretposetimo da je} $\text{rang}(A) = 1$ ako posmatramo sistem $Ax = 0$ to možemo uzeti $n-1$ promjenjivu proizvoljno. ^{Kako je} $a_1 \neq 0$, kako je $a_1 \neq 0$ to $\exists a_1 \neq 0$.

$$a_1 x_1 + a_2 x_2 + \dots + a_n x_n = 0$$

$$x_1 = -\frac{a_2}{a_1} x_2 - \dots - \frac{a_n}{a_1} x_n$$

$$x = \begin{pmatrix} -\frac{a_2}{a_1} x_2 - \dots - \frac{a_n}{a_1} x_n \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}$$

Prena tome $\dim(\mathcal{M}) = n-1$;

$$B = \left\{ \begin{pmatrix} -\frac{a_2}{a_1} \\ 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -\frac{a_3}{a_1} \\ 0 \\ 1 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}, \dots, \begin{pmatrix} -\frac{a_n}{a_1} \\ 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

je baza za $\mathcal{M}$.

Posmatrajmo vektorski prostor $\text{Mat}_{n \times n}(\mathbb{R})$ svih $n \times n$ matrica. Pokazati da je f -ja definirana sa

$$\langle A, B \rangle = \text{traj}(A^T B)$$

unutrajnji proizvod za $\text{Mat}_{n \times n}(\mathbb{R})$.

(Ovaj proizvod je poznat pod imenom standardni unutrajnji proizvod za matrice). $\text{traj}(A) = \text{suma dijagonalnih elemenata matrice } A$

Rj. Trebamo proveriti da li vrijede četiri osobine unutrajnjeg proizvoda.

(i) $\langle A, A \rangle \in \mathbb{R}$, $\langle A, A \rangle \geq 0$; $\langle A, A \rangle = 0$ akko $A = \mathbf{0}$.

$$\begin{aligned} \langle A, A \rangle &= \text{traj}(A^T A) = \text{traj} \begin{pmatrix} a_{11} & a_{21} & \dots & a_{n1} \\ a_{12} & a_{22} & \dots & a_{n2} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{1n} & a_{2n} & \dots & a_{nn} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{pmatrix} = \\ &= (a_{11}^2 + a_{21}^2 + \dots + a_{n1}^2) + (a_{12}^2 + a_{22}^2 + \dots + a_{n2}^2) + \dots + (a_{1n}^2 + a_{2n}^2 + \dots + a_{nn}^2) = \\ &= \underbrace{\sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^n a_{ij}^2}_{\in \mathbb{R}} \geq 0 \quad \text{i vidimo da } \langle A, A \rangle = 0 \text{ akko } A = \mathbf{0} \\ &\quad \text{vrijedi prva osobina} \end{aligned}$$

(ii) $\langle x, \alpha y \rangle = \alpha \langle x, y \rangle$ za svaki skalar α

$$\langle A, \alpha B \rangle = \text{traj}(A^T \alpha B) = \alpha \text{traj}(A^T B) = \alpha \langle A, B \rangle$$

vrijedi druga osobina

(iii) $\langle x, y+z \rangle = \langle x, y \rangle + \langle x, z \rangle$

Primjetimo da je $\text{traj}(A^T B) = \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^n a_{ij} b_{ij}$ (ZAKI TO?)

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{21} & \dots & a_{n1} \\ a_{12} & a_{22} & \dots & a_{n2} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{1n} & a_{2n} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} b_{11} & b_{12} & \dots & b_{1n} \\ b_{21} & b_{22} & \dots & b_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ b_{n1} & b_{n2} & \dots & b_{nn} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11}b_{11} + a_{21}b_{21} + \dots + a_{n1}b_{n1} & \square & \dots & \square \\ \square & a_{12}b_{12} + a_{22}b_{22} + \dots + a_{n2}b_{n2} & & \square \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \square & \square & \dots & a_{1n}b_{1n} + \dots + a_{nn}b_{nn} \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned} \langle A, B+C \rangle &= \text{traj}(A^T(B+C)) = \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^n a_{ij}(b_{ij} + c_{ij}) = \\ &= \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^n a_{ij}b_{ij} + \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^n a_{ij}c_{ij} = \text{traj}(A^TB) + \text{traj}(A^TC) \\ &= \langle A, B \rangle + \langle A, C \rangle \quad \text{vrijedi i za kompleksne} \end{aligned}$$

$$(iv) \langle x, y \rangle = \overline{\langle y, x \rangle} \quad (\text{za kompleksan vekt. prost. } \langle x, y \rangle = \overline{\langle y, x \rangle})$$

ZA VJEŽBU

Data fja jest unutrašnji proizvod na realnom vektorskom prostoru $\text{Mat}_{n \times n}(\mathbb{R})$.

(#) Posmatrajmo sljedeći skup od tri vektora

$$\left\{ x_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, x_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, x_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}.$$

- (a) Koristeći standardni unutrašnji proizvod u $\mathbb{R}^4$ provjeriti da li su ovi vektori međusobno ortogonalni.
- (b) Pronađi nenula vektor x_4 tako da je $\{x_1, x_2, x_3, x_4\}$ skup međusobno ortogonalnih vektora.
- (c) Pretvoriti dobijeni skup u ortonormiranu bazu za $\mathbb{R}^4$.

R. (a) Dva vektora u, v su međusobno ortogonalna ako $\langle u, v \rangle = 0$, što označavamo sa $u \perp v$.

$$\text{za } \mathbb{R}^4 \quad \langle u, v \rangle = u^T v = \sum_{i=1}^4 u_i v_i$$

$$\langle x_1, x_2 \rangle = 1 - 1 + 0 + 0 = 0 \Rightarrow x_1 \perp x_2$$

$$\langle x_1, x_3 \rangle = -1 + 1 + 0 + 0 = 0 \Rightarrow x_1 \perp x_3$$

$$\langle x_2, x_3 \rangle = -1 - 1 + 2 + 0 = 0 \Rightarrow x_2 \perp x_3$$

Dati vektori su međusobno ortogonalni.

(b) Trebamo pronaći vektor $x_4 = \begin{pmatrix} d_1 \\ d_2 \\ d_3 \\ d_4 \end{pmatrix}$ t.d. $x_1 \perp x_4, x_2 \perp x_4, x_3 \perp x_4$ tj. $x_1^T x_4 = 0, x_2^T x_4 = 0, x_3^T x_4 = 0$:

$$d_1 - d_2 + 2d_4 = 0$$

$$d_1 + d_2 + d_3 = 0$$

$$-d_1 - d_2 + 2d_3 = 0$$

$$\bar{A} = [A | b] = \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 0 & 2 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & -1 & 2 & 0 & 0 \end{array} \right] \begin{array}{l} \|v - l_v \\ \\ \|v_t + l_v \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & -2 & 2 & 2 & 0 \end{array} \right] \xrightarrow{\|I_r + \|I_v} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 \end{array} \right]$$

$\text{rang } \bar{A} = 3 = \text{rang } A < 4 = \text{brj nepoznatih}$
 sistem ima ∞ mnogo rješenja, jednu promjenjivu
 uzimamo proizvoljno

$$d_3 = 0$$

$$2d_2 - 2d_4 = 0 \Rightarrow d_2 = d_4 = t$$

$$d_1 - d_2 + 2d_4 = 0$$

$$d_1 = -t$$

$$\begin{pmatrix} d_1 \\ d_2 \\ d_3 \\ d_4 \end{pmatrix} = t \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$x_4 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$(c) \quad \|x_1\| = \sqrt{1+1+0+4} = \sqrt{6}, \quad u_1 = \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$\|x_2\| = \sqrt{1+1+1+0} = \sqrt{3}, \quad u_2 = \frac{1}{\sqrt{3}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\|x_3\| = \sqrt{1+1+4+0} = \sqrt{6}, \quad u_3 = \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\|x_4\| = \sqrt{1+1+0+1} = \sqrt{3}, \quad u_4 = \frac{1}{\sqrt{3}} \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Ortonormirana baza za $\mathbb{R}^4$ je $\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$.

⊕ Zadana je linearna transformacija $T: \mathcal{P}_2 \rightarrow \text{Mat}_{2 \times 2}(\mathbb{R})$:

$$T(p) = \begin{pmatrix} p(0) & p(-1) \\ p(1) & p(2) \end{pmatrix}.$$

Prikažite transformaciju T u paru standardnih baza (drugim riječima odredite matricu koordinata od $T \in \mathcal{L}(\mathcal{P}, \mathcal{P}')$ u odnosu na par $(\mathcal{P}, \mathcal{P}')$, gdje su $\mathcal{P}$ i $\mathcal{P}'$ redom, standardne baze za $\mathcal{P}_2$ i $\text{Mat}_{2 \times 2}(\mathbb{R})$), te mu odrediti po jednu bazu za jezgru i sliku. Da li postoji polinom $q \in \mathcal{P}_2$ takav da je $T(q) = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 4 \end{pmatrix}$? ($\mathcal{P}_2$ je prostor polinoma stepena ≤ 2).

Rj. Prisetimo se

Matrica koordinata

Neka su $\mathcal{B} = \{u_1, u_2, \dots, u_n\}$ i $\mathcal{B}' = \{v_1, v_2, \dots, v_m\}$ redom, baze za $\mathcal{U}$ i $\mathcal{V}$. Matrica koordinata od $T \in \mathcal{L}(\mathcal{U}, \mathcal{V})$ u odnosu na par $(\mathcal{B}, \mathcal{B}')$ je definirana kao $m \times n$ matrica

$$[T]_{\mathcal{B}\mathcal{B}'} = \begin{pmatrix} | & | & & | \\ [T(u_1)]_{\mathcal{B}'} & [T(u_2)]_{\mathcal{B}'} & \dots & [T(u_n)]_{\mathcal{B}'} \\ | & | & & | \end{pmatrix}.$$

Standardna baza za $\mathcal{P}_2$ je $\mathcal{P} = \{1, x, x^2\}$

$$T(1) = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad T(x) = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad T(x^2) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$$

Standardna baza za $\text{Mat}_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ je $\mathcal{P}' = \left\{ \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \right\}$.

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow [T(1)]_{\mathcal{P}'} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} = 0 \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} - 1 \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} + 2 \cdot \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow [T(x)]_{\varphi'} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$T(x^2) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix} \Rightarrow [T(x^2)]_{\varphi'} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}$$

Prema tome

$$[T]_{\varphi\varphi'} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 \end{pmatrix}$$

Sjedeće što želimo je odrediti ^{za jezgru} bazni sliku od T .

$$\ker(T) = \{ p \in \mathcal{P}_2 \mid T(p) = 0 \}$$

$$\operatorname{im}(T) = \{ T(p) \mid p \in \mathcal{P}_2 \}$$

Prisjetimo se

Delovanje operatora kao množene matricom

Neka je $T \in \mathcal{L}(U, V)$, i neka su $\mathcal{B}; \mathcal{B}'$ redom, dvije baze za U i V . Tada

$$\underline{[T(u)]_{\mathcal{B}'} = [T]_{\mathcal{B}\mathcal{B}'} [u]_{\mathcal{B}}}$$

Neka je g proizvoljan polinom iz $\mathcal{P}_2$, $g(x) = a + bx + cx^2$

$$[g]_{\varphi} = \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$$

Sad možemo pisati

$$\ker(T) = \left\{ [g]_{\varphi} \mid [T(g)]_{\varphi'} = 0 \right\} = \left\{ [g]_{\varphi} \mid [T]_{\varphi\varphi'} [g]_{\varphi} = 0 \right\}$$

Prema tome $\ker(T) = \ker([\mathcal{T}]_{\varphi\varphi'}) = \ker \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 \end{pmatrix}$.

$$[\mathcal{T}]_{\varphi\varphi'} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{\|V - I_V \\ \|V - I_V \\ \|V - I_V}]{\|V - I_V} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 2 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{\|V + \|V \\ \|V + \|V \cdot (2)}]{\|V + \|V} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} \xrightarrow{\|V + \|V \cdot (-3)}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\|V : 2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\|V \cdot (-1)} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\|V + \|V} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{no. } (\Rightarrow)$$

$$\Rightarrow a=0, b=0, c=0$$

$$\Rightarrow \ker(T) = \text{span} \{0\}$$

$$\begin{aligned} \text{im}(T) &= \{ [\mathcal{T}(p)]_{\varphi'} \mid [p]_{\varphi} \} = \{ [\mathcal{T}]_{\varphi\varphi'} [\mathcal{P}]_{\varphi}^* \mid [p]_{\varphi} \} \\ &= \text{im}([\mathcal{T}]_{\varphi\varphi'}) \end{aligned}$$

Osnovne kolone u $[\mathcal{T}]_{\varphi\varphi'}$ formiraju bazu za $\text{im}([\mathcal{T}]_{\varphi\varphi'})$

$$\Rightarrow \text{im}(T) = \text{span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

Ođedimo još polinom $q \in \mathcal{P}_2$ tako da $T(q) = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 4 \end{pmatrix}$.

$$[\mathcal{T}(q)]_{\varphi'} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 5 \\ 4 \end{pmatrix} = [\mathcal{T}]_{\varphi\varphi'} [\mathcal{Q}]_{\varphi} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow a = 2$$

$$a - b + c = 1$$

$$a + b + c = 5$$

$$a + 2b + 4c = 4$$

$$-b + c = -1$$

$$b + c = 3$$

$$2b + 4c = 2$$

system never rješuje

Ne postoji polinom $q \in \mathcal{P}_2$ takav da je

$$T(q) = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$$